

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХӨА-2026/062/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг
2026 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Ичинхорлоо
Утас: 88012671 Цахим хаяг: ichinkhorlooga@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Х.Энхтуяа
Утас: 89182456 Цахим хаяг: enkhtuyakh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvs gul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.02.13 № 01/31
танай _____-ны № _____-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ТАРИАЛАН
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА Д.БААСАНБАТ
ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 731,795.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хүлээн авч бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Нягтлан бодох бүртгэл тайлантай холбоотой 32,000.0 мянган төгрөгийн алдааг аудитын хугацаанд залруулсан.

Бусад асуудлын хэсэг

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга нь сумын Засаг даргатай байгуулсан 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 92.3 хувийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/			
Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Эхний үлдэгдэл	2. Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	99,699,361.25	353,355,978.25
33	АВЛАГА	0.0	40,136,990
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	0.0	7,636,990
33500	Бусад авлага	0.0	32,500,000
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.0	32,500,000
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	99,699,361.25	313,218,988.25
35400	Хангамжийн материал	86,938,911.25	231,272,988.25
35410	Бичиг хэргийн материал	511,700	1,429,450
35420	Аж ахуйн материал	3,580,578	3,580,578
35470	Бусад хангамжийн материал	82,846,633.25	226,262,960.25
35600	Мал амьтад	12,760,450	81,946,000
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,416,654,153.12	3,862,915,276.44
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,416,654,153.12	3,862,915,276.44
39200	Биет хөрөнгө	2,745,314,153.12	2,778,130,276.44
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,684,097,779.5	1,821,720,473.38
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-514,468,086.1	-601,362,275.6
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	160,653,114.89	195,598,314.89
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-33,604,839.18	-48,922,265.94
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	428,797,665.09	412,236,709.09
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-206,140,451.59	-231,176,722.86
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	129,005,332	127,206,422
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42,266,301.06	-36,655,459.67
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	1,025,764,400	1,025,764,400
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-74,540,168.95	-98,719,575.55
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	352,566,002	401,038,802
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-192,885,293.48	-216,933,545.3
39217	Ном	28,335,000	28,335,000
39300	Биет бус хөрөнгө	671,340,000	1,084,785,000
39301	Програм хангамж	3,535,000	3,535,000
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,893,000	-3,214,000
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	670,698,000	1,084,464,000
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2	3,516,353,514.37	4,216,271,254.69
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.0	35,864,700
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.0	35,864,700

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

41300	Өглөг	0.0	35,864,700
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.0	18,580,000
41360	Бусад өглөг	0.0	17,284,700
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0.0	17,284,700
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,516,353,514.37	4,180,406,554.69
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,516,353,514.37	4,180,406,554.69
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,368,384,078.4	1,368,384,078.4
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,368,384,078.4	1,368,384,078.4
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,804,587,291.33	2,475,309,048.77
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,298,142,331.27	1,811,256,008.45
51220	Тайлант үеийн үр дүн	506,444,960.06	664,053,040.32
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	343,382,144.64	336,713,427.52
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5	3,516,353,514.37	4,216,271,254.69

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,177,341,958.18	2,462,905,100.00
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	2,177,341,958.18	2,462,905,100
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	573,823,595.18	2,462,905,100
120	Нийтлэг татварын бус орлого	573,823,595.18	943,695,738
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	572,741,961.93	701,083,411
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	1,081,633.25	242,612,327
122	Тусламжийн орлого	0.0	1,519,209,362
1221	Хандив тусламж /дотоод/	0.0	1,519,209,362
12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	0.0	1,361,630,200
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\	0.0	1,361,630,200
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.0	157,579,162
122131	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.0	84,609,600
122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.0	48,050,562
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.0	24,919,000
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,603,518,363	0.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	208,383,163	0.0
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	81,218,400	0.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	103,895,813	0.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	23,268,950	0.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,395,135,200	0.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,395,135,200	0.0

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,668,996,998.12	1,779,097,227.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,649,096,998.12	1,779,097,227.29
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,474,981,389.03	1,639,117,411.07
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	765,195,118.87	886,167,879.64
210101	Үндсэн цалин	394,607,093.00	449,890,244.28
210102	Нэмэгдэл	324,129,508.87	392,473,120.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,582,346.00	11,512,000.00
210104	Урамшуулал	36,876,171.00	32,292,521.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	94,982,313.13	108,597,892.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,784,565.65	74,879,960.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,786,961.18	8,428,382.28
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,144,509.16	4,214,840.27
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,574,300.00	4,214,839.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,691,977.14	16,859,869.53
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	60,578,550.49	68,239,905.79
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,178,091.49	12,000,231.59
210302	Түлш, халаалт	53,200,459.00	54,739,674.20
210303	Цэвэр, бохир ус	1,200,000.00	1,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	61,060,563.00	78,057,654.24
210401	Бичиг хэрэг	7,000,000.00	8,598,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	34,985,163.00	39,663,267.30
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,455,400.00	4,338,739.94
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	500,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,000,000.00	14,814,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,120,000.00	10,142,997.00
2105	Нормативт зардал	81,218,400.00	84,609,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,210,000.00	15,612,000.00
210604	Урсгал засвар	5,210,000.00	15,612,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,134,000.00	5,215,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,134,000.00	5,215,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	147,699,805.82	65,432,273.64
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	146,668,955.82	63,366,913.64
210803	Даатгалын үйлчилгээ	138,450.00	188,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	110,000.00	135,192.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	32,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	477,000.00	1,500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	251,902,637.72	327,185,205.29
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,115,870.60	58,405,750.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	3,000,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	225,786,767.12	265,779,455.29
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	174,115,609.09	139,979,816.22
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,104,700.00	44,304,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	00.00	12,870,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,473,800.00	21,860,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	42,630,900.00	9,574,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	122,010,909.09	95,675,816.22
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	122,010,909.09	95,675,816.22
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	508,344,960.06	683,807,872.71
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,900,000.00	19,754,832.39

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	12,004,832.39
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	7,750,000.0
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-1,900,000.00	-19,754,832.39
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	506,444,960.06	664,053,040.32

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

					/төгрөгөөр/
№	Дансны нэр, төрөл	1.1 Засгийн газрын оруулсан капитал	1.2 Дахин үнэлгээний нөөц	1.3 Хуримтлагдсан үр дүн	1.4 Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,368,384,078.4	343,382,144.64	1,298,142,331.27	3,009,908,554.31
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,368,384,078.4	343,382,144.64	1,298,142,331.27	3,009,908,554.31
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	506,444,960.06	506,444,960.06
10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,368,384,078.4	343,382,144.64	1,804,587,291.33	3,516,353,514.37
11	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,368,384,078.4	343,382,144.64	1,804,587,291.33	3,516,353,514.37
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	6,668,717.12	6,668,717.12
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,368,384,078.4	343,382,144.64	1,811,256,008.45	3,523,022,231.49
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.0	-6,668,717.12	0.0	-6,668,717.12
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	664,053,040.32	664,053,040.32
20	2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1,368,384,078.4	336,713,427.52	2,475,309,048.77	4,180,406,554.69

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

				/төгрөгөөр/
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл	
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,603,518,363.00	1,519,209,362.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,603,518,363.00	1,519,209,362.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	208,383,163.00	157,579,162.00	
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	81,218,400.00	84,609,600.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	103,895,813.00	48,050,562.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	23,268,950.00	24,919,000.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,395,135,200.00	1,361,630,200.00	
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,395,135,200.00	1,361,630,200.00	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,423,936,351.00	1,488,497,362.00	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,423,936,351.00	1,488,497,362.00	

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,249,820,741.91	1,340,136,555.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	765,855,281.00	886,167,885.58
210101	Үндсэн цалин	394,657,093.00	449,890,244.28
210102	Нэмэгдэл	324,239,136.00	392,473,120.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,582,346.00	11,512,000.00
210104	Урамшуулал	37,376,706.00	32,292,521.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	94,322,151.00	108,597,892.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,124,403.52	74,879,960.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,786,961.18	8,428,382.28
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,144,509.16	4,214,840.27
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,574,300.00	4,214,839.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,691,977.14	16,859,869.53
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	60,578,550.49	68,239,905.79
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,178,091.49	12,000,231.59
210302	Түлш, халаалт	53,200,459.00	54,739,674.20
210303	Цэвэр, бохир ус	1,200,000.00	1,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	61,060,563.00	45,918,725.94
210401	Бичиг хэрэг	7,000,000.00	4,950,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	34,985,163.00	23,864,476.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,455,400.00	4,338,739.94
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	246,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,000,000.00	7,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,120,000.00	5,518,910.00
2105	Нормативт зардал	81,218,400.00	84,609,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,350,000.00	16,000,000.00
210604	Урсгал засвар	5,350,000.00	16,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,134,000.00	5,215,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,134,000.00	5,215,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	00.00	00.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	156,690,346.42	96,517,346.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	155,659,496.42	94,451,986.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	138,450.00	188,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	110,000.00	135,192.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	32,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	477,000.00	1,500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,611,450.00	28,870,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,611,450.00	25,870,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	3,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	174,115,609.09	148,360,806.22
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,104,700.00	45,048,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	00.00	12,870,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,473,800.00	21,860,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	42,630,900.00	10,318,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	122,010,909.09	103,312,806.22
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	122,010,909.09	103,312,806.22
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	179,582,012.00	30,712,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	179,582,012.00	30,712,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	179,582,012.00	30,712,000.00

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

2200	Дотоод эх үүсвэрээр	179,582,012.00	30,712,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	159,682,012.00	30,712,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-179,582,012.00	-30,712,000.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Хувь
1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	1,438,419,300.0	1,265,954,383.8	172,464,916.2	88.0
12	Татварын бус орлого	1,438,419,300.0	1,265,954,383.8	172,464,916.2	88.0
122	Тусламжийн орлого	1,438,419,300.0	1,265,954,383.8	172,464,916.2	88.0
122005	Төсвөөс санхүүжих	1,438,419,300.0	1,265,954,383.8	172,464,916.2	88.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,438,419,300.0	1,265,954,383.8	172,464,916.2	88.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,438,419,300.0	1,265,954,383.8	172,464,916.2	88.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,367,708,500.0	1,228,346,383.8	139,362,116.2	89.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	945,772,100.0	886,167,885.6	59,604,214.4	93.7
210101	Үндсэн цалин	462,474,000.0	449,890,244.3	12,583,755.7	97.3
210102	Нэмэгдэл	404,255,300.0	392,473,120.3	11,782,179.7	
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,064,000.0	11,512,000.0	1,552,000.0	88.1
210104	Урамшуулал	65,978,800.0	32,292,521.0	33,686,279.0	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	118,849,200.0	108,597,892.5	10,251,307.5	91.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	81,018,400.0	74,879,960.7	6,138,439.3	92.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,457,700.0	8,428,382.3	1,029,317.7	89.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,728,800.0	4,214,840.3	513,959.7	89.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,728,800.0	4,214,839.7	513,960.3	89.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,915,500.0	16,859,869.5	2,055,630.5	89.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	68,222,800.0	68,239,905.8	-17,105.8	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,000,000.0	12,000,231.6	-231.6	100.0
210302	Түлш, халаалт	54,722,800.0	54,739,674.2	-16,874.2	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	69,726,300.0	40,411,089.9	29,315,210.1	58.0
210401	Бичиг хэрэг	8,000,000.0	4,950,600.0	3,049,400.0	61.9
210402	Тээвэр, шатахуун	37,118,200.0	22,525,750.0	14,592,450.0	60.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,927,100.0	4,338,739.9	4,588,360.1	48.6
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,721,000.0	1,350,000.0	1,371,000.0	49.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,000,000.0	16,000,000.0	00.0	100.0
210604	Урсгал засвар	16,000,000.0	16,000,000.0	00.0	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,850,000.0	5,215,000.0	1,635,000.0	76.1
210702	Дотоод албан томилолт	6,850,000.0	5,215,000.0	1,635,000.0	76.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	105,288,100.0	74,844,410.0	30,443,690.0	71.1
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	102,558,100.0	72,779,050.0	29,779,050.0	71.0

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

	үйлчилгээний төлбөр хураамж				
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.0	188,400.0	311,600.0	37.7
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.0	135,192.0	164,808.0	45.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	150,000.0	88,000.0	62,000.0	58.7
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,000,000.0	28,870,200.0	8,129,800.0	78.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,000,000.0	25,870,200.0	8,129,800.0	76.1
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,000,000.0	3,000,000.0	00.0	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	70,710,800.0	37,608,000.0	33,102,800.0	53.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	70,710,800.0	37,608,000.0	33,102,800.0	53.2
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,870,000.0	12,870,000.0	00.0	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,906,000.0	2,878,000.0	1,028,000.0	73.7
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	26	26	02.00	92.9
620001	Удирдах ажилтан	3	3	00.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	19	19	02.00	88.9
620003	Үйлчлэх ажилтан	4	4	00.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл / төгрөгөөр /
1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	157,579,162
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	157,579,162
122	Тусламжийн орлого	157,579,162
1221	Хандив тусламж /дотоод/	157,579,162
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	157,579,162
350011	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	84,609,600
350014	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	48,050,562
350015	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	24,919,000
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	157,579,162
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	157,579,162
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	142,502,172
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,507,636
210402	Тээвэр, шатахуун	1,338,726
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,168,910
2105	Нормативт зардал	84,609,600
210502	Хоол, хүнс	84,609,600
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,384,936
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	52,384,936
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,440,000
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,440,000
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,440,000
2131123	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,636,990.00

3. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 1 залруулга, 1 зөвлөмж хүргэж байна. Аудитаар төлбөрийн акт, албан шаардлага өгөгдөөгүй болно.

3.1 Залруулга

1.1 Илрүүлэлт:

Тариалан суманд Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэх "Цахилгаан хангамжийн өргөтгөл, шинэчлэлийн ажил"-ын зураг төсвийг хийлгэхээр "Ялгуун баян" ХХК-ний дансанд 2025.06.23 өдөр 32,500.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн байна. Энэхүү зураг төсөв хийлгэх зардал нь тус сумын "Цахилгаан хангамжийн өргөтгөл, шинэчлэл хийх ажлын даалгавар"-ын төсөвт багтсан байхад зураг төсвийн мөнгө 32,500.0 мянган төгрөгийг сумын ЗДТГ-аас шилжүүлсэн зөрчил илэрлээ. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: 14.4.2.бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5. Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах, Санхүүгийн тайлангийн "Тасалбар болголт" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Аудитын хугацаанд залруулж ажилласан.

3.2 Төлбөрийн акт:

Аудитаар төлбөрийн акт тавигдаагүй.

3.3 Албан шаардлага:

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй.

3.4 Зөвлөмж:

1.1. Илрүүлэлт

Тайланд тусгагдсан 32,500.0 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй зөрчил илэрлээ. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 "Энэ хуулийн 4.4-т заасан байгууллага нь Төсвийн тухай хуулийн 26.3-т нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргана", санхүүгийн тайлангийн "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитын шийдвэрлэлт: Тайлант онд үүссэн авлагын тооцоо нийлж, нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж хэвших, үүссэн авлагыг барагдуулж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагын Fas.audit.mn цахим системд 2026 оны 09 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор мэдээлж, баталгаажуулна уу

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/			
							Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
Авлага дутуу тусгасан	1	32,500.0	1	32,500.0			1	32,500.0		
Дүн	1	32,500.0	1	32,500.0			1	32,500.0		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	/мянган төгрөгөөр/	
	Үүнээс	

Тариалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Авлагыг тооцоо нийлж, нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж хэвших, үүссэн авлагыг барагдуулж ажиллах							1	0.0				
Дүн							1	0.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил									

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

АУДИТОР Х.ЭНХТУЯА ОГНОО: 2026.2.25